

CHUYÊN ĐỀ THANH TOÁN QUỐC TẾ

NGND.GS.TS. VÕ THANH THU
TRỌNG TÀI VIÊN VIAC
ĐẠI HỌC KINH TẾ TP.HỒ CHÍ MINH

NỘI DUNG LỚP TẬP HUẤN

- **1. Các phương thức thanh toán và rủi ro trong từng phương thức thanh toán Quốc tế**
- **2. Thị trường Nga và rủi ro trong thanh toán với thị trường Nga; Gợi ý cho các doanh nghiệp**
- **3. HỎI – ĐÁP CÁC THẮC MẮC**

VẤN ĐỀ THỨ NHẤT

CÁC PHƯƠNG THỨC THANH TOÁN QUỐC TẾ

1. Phương thức nhờ thu – Collection payment
2. Phương thức chuyển tiền – Remittance payment
3. Phương thức CAD – Đổi chứng từ trả tiền ngay
4. Phương thức tín dụng chứng từ – Documentary credit – L/C
5. Các phương thức thanh toán đặc biệt

MỖI PHƯƠNG THỨC THANH TOÁN BẠN CẦN NẮM

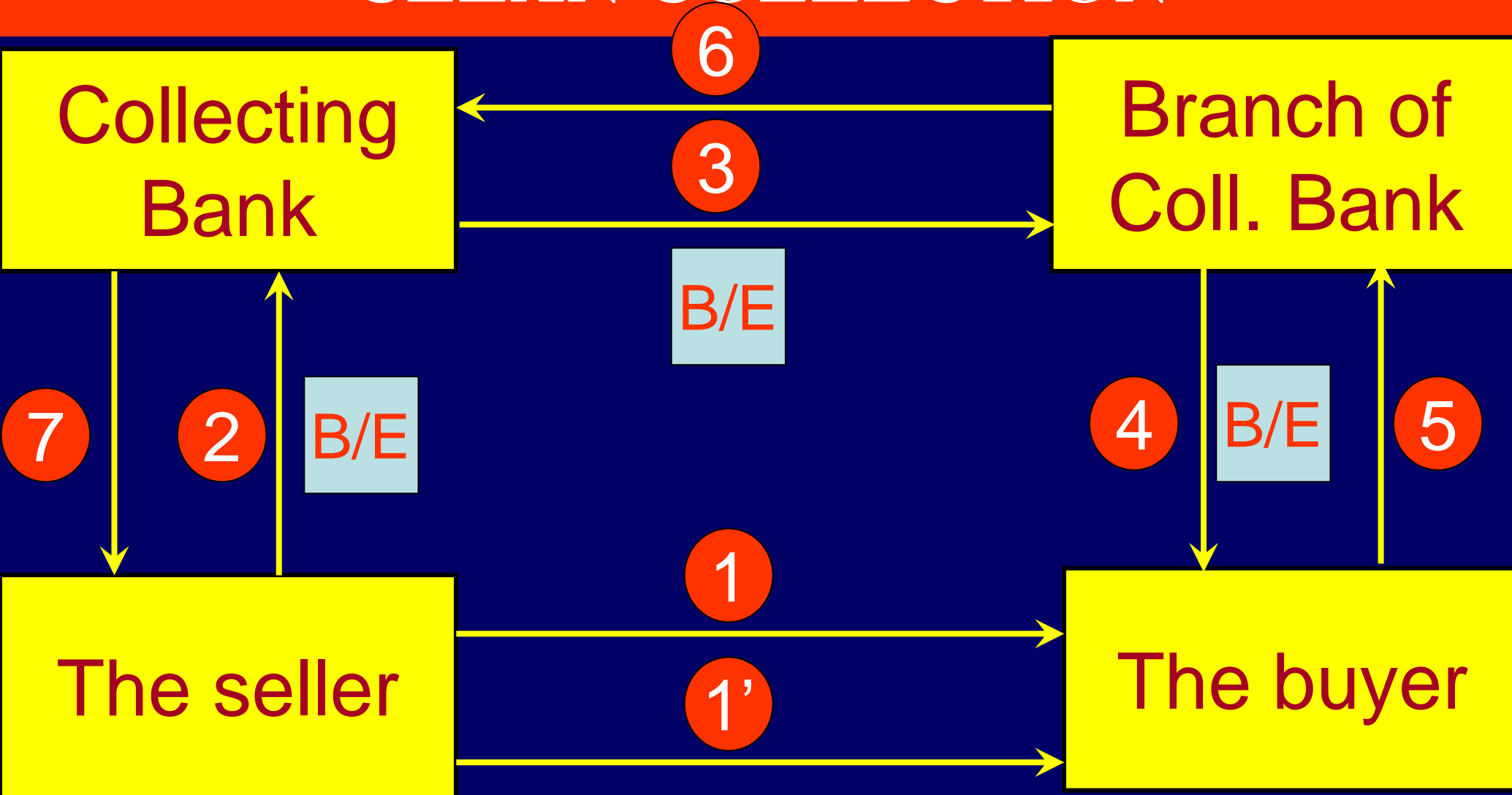
1. Khái niệm
2. Quy trình thanh toán
3. Ưu điểm
4. Hạn chế
5. Nên áp dụng từng phương thức thanh toán trong trường hợp nào

PHƯƠNG THỨC THANH TOÁN Nhờ thu

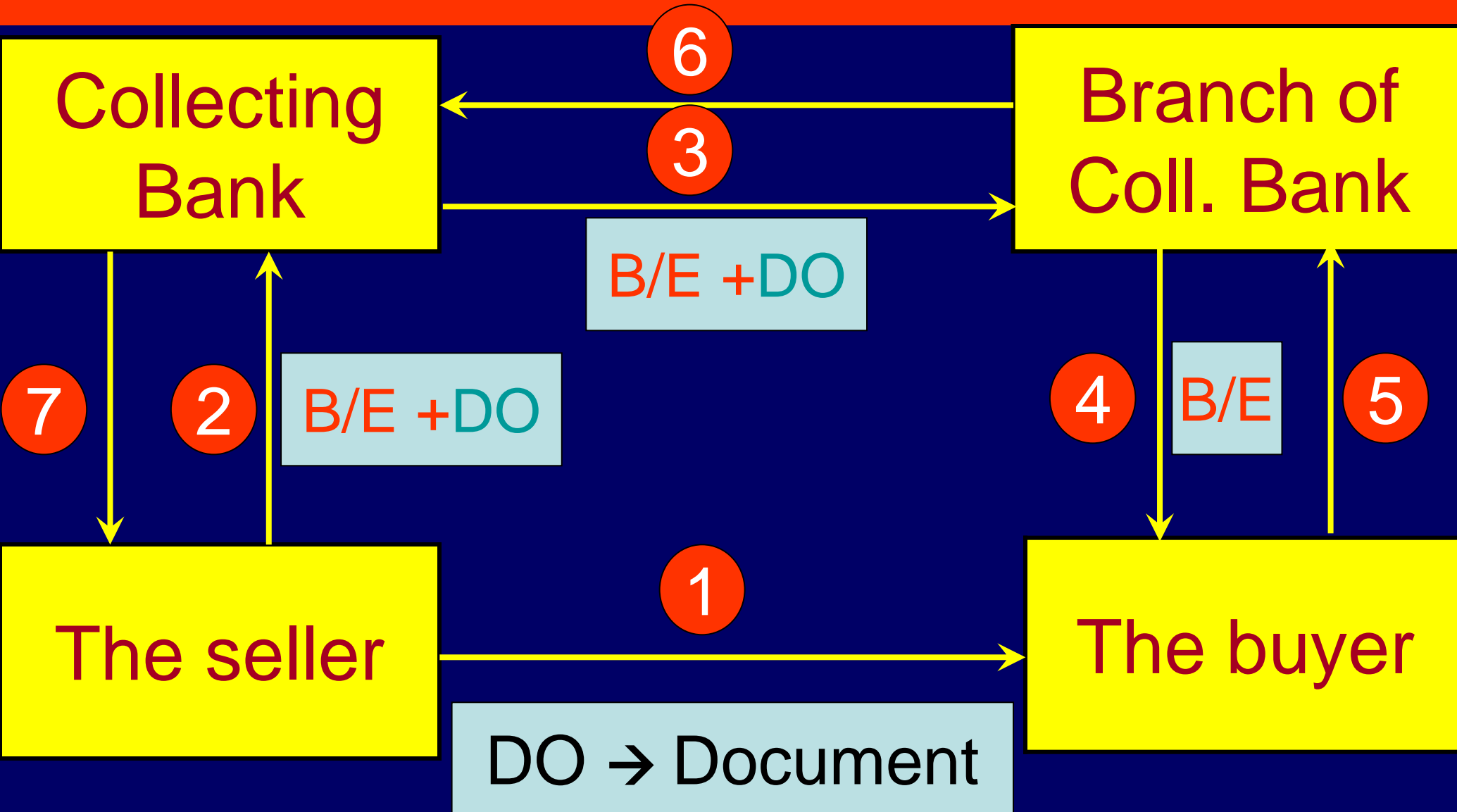
1. Clean collection
2. Documentary collection:
 - + Documents Against payment (D/P)
 - + Document Against Acceptance (D/A)

Phương thức thanh toán này có lợi nhiều hơn cho người nhập khẩu; rủi ro nhiều cho người xuất khẩu

QUY TRÌNH NHỜ THU PHIẾU TRƠN CLEAN COLLECTION

QUY TRÌNH NHỜ THU KÈM CHỨNG TỪ DOCUMENTARY COLLECTION

ƯU ĐIỂM CỦA PHƯƠNG THỨC THANH TOÁN NHÒ THU

1. Có lợi cho nhà nhập khẩu
2. Chi phí thanh toán thấp
3. Thủ tục thanh toán đơn giản

NHƯỢC ĐIỂM CỦA PHƯƠNG THỨC THANH TOÁN NHỜ THU

Tính an toàn trong thanh toán thấp. Kể cả áp dụng D/P và D/A vì người bán giao hàng xong mới được thanh toán

KHUYẾN CÁO ÁP DỤNG PHƯƠNG THỨC THANH TOÁN NHỜ THU

1. Khi doanh nghiệp là nhà nhập khẩu
2. Khi doanh nghiệp là nhà xuất khẩu, chỉ nên áp dụng
 - 2.1 Lô hàng trị giá nhỏ - khách hàng quen biết có uy tín thanh toán
 - 2.2 Giữa người mua và người bán có quan hệ đặc biệt về tổ chức
 - 2.3 Người bán có khả năng khống chế sự trả tiền của người mua

PHƯƠNG THỨC THANH TOÁN

Chuyển tiền – Remittance (TT)

1. Chuyển tiền ứng trước: TT pay before
Shipment (to be deposited)

Có lợi cho người bán

Rủi ro cho người mua

2. Chuyển tiền trả ngay hoặc trả chậm:

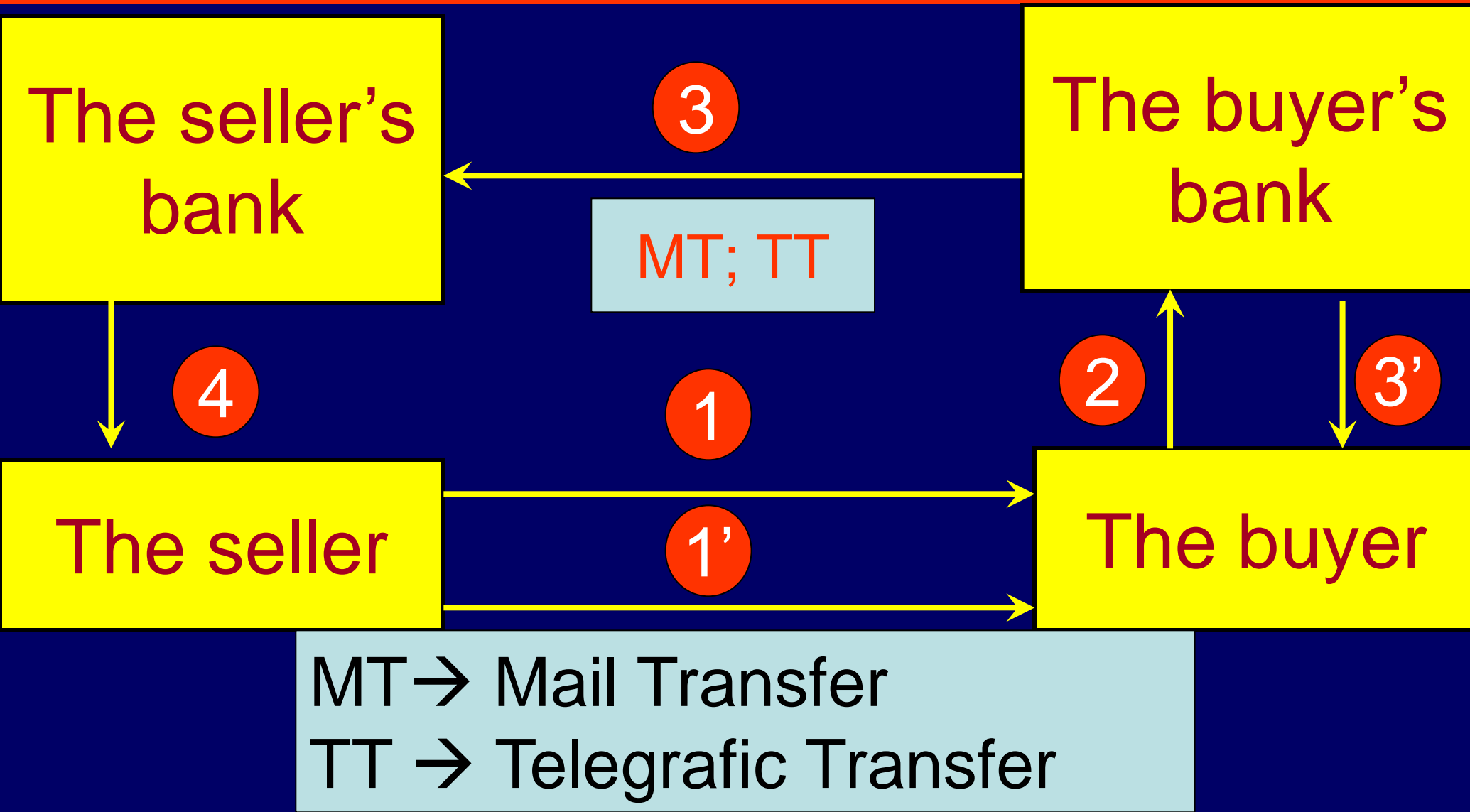
AT__Sight; Usance TT.

Có lợi cho người mua

Bất lợi cho người bán

vì bán xong mới được chuyển trả

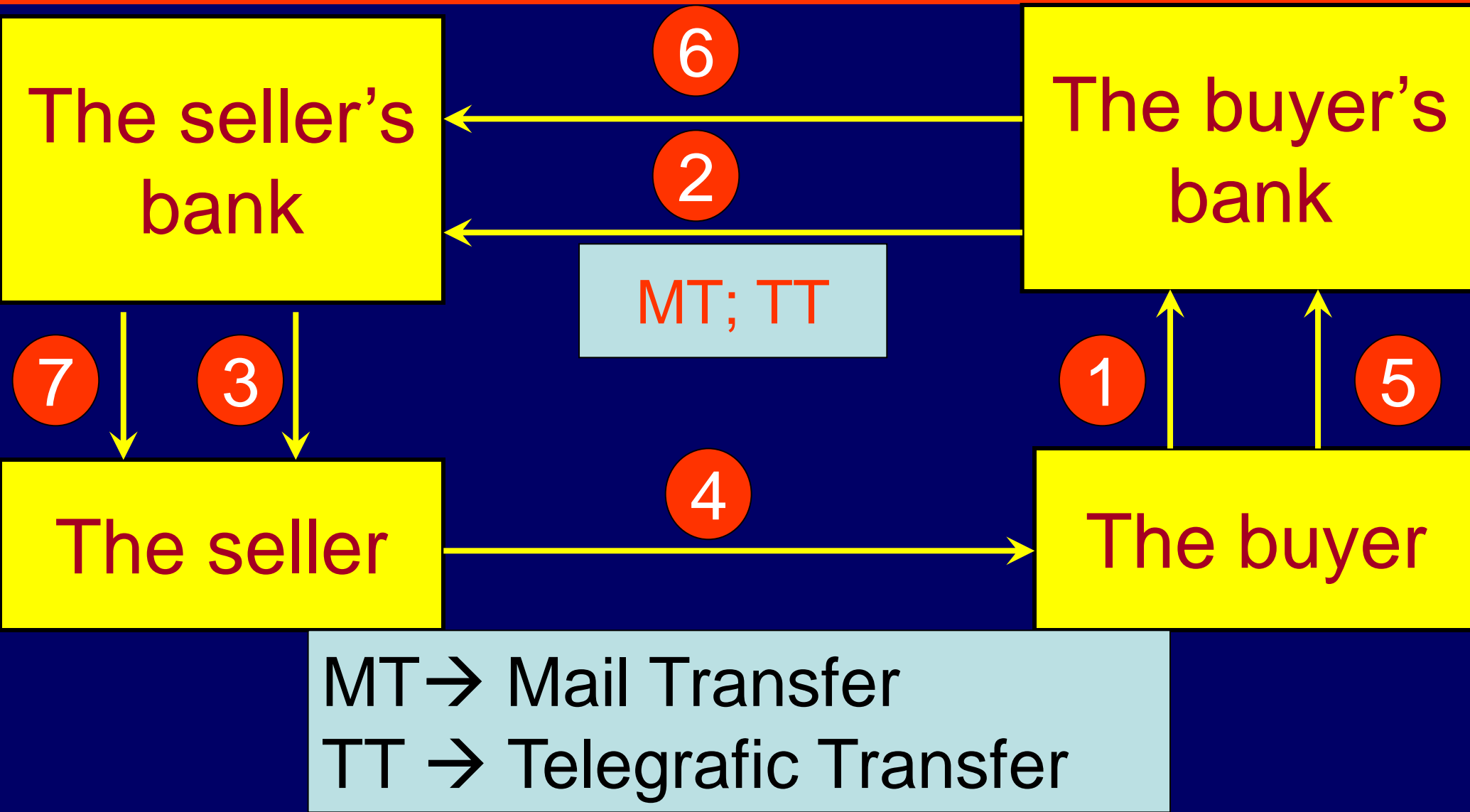
QUY TRÌNH THANH TOÁN CHUYỂN TIỀN TRẢ NGAY HOẶC TRẢ CHẬM

HỒ SƠ XIN CHUYỂN TIỀN RA NƯỚC NGOÀI

1. Đơn xin chuyển tiền
2. Giấy phép nhập khẩu (nếu có)
3. Hợp đồng ngoại thương
4. Vận đơn – Bill of lading
5. C/I – Commercial Invoice
6. P/L – Packing List
7. C/O – Certificate of Origin

QUY TRÌNH THANH TOÁN CHUYỂN TIỀN ỨNG TRƯỚC MỘT PHẦN

HỒ SƠ LẦN 1

XIN CHUYỂN TIỀN ỨNG TRƯỚC

1. Đơn xin chuyển tiền ứng trước
2. Giấy phép nhập khẩu (nếu có)
3. Hợp đồng ngoại thương

HỒ SƠ LẦN 2

XIN CHUYỂN TIỀN ÚNG TRƯỚC

1. Đơn xin chuyển tiền nốt
2. Vận đơn – Bill of lading
3. C/I – Commercial Invoice
4. P/L – Packing List
5. C/O – Certificate of Origin

ƯU ĐIỂM CỦA PHƯƠNG THỨC THANH TOÁN CHUYỂN TIỀN

1. Thủ tục thanh toán đơn giản phí thanh toán thấp
2. Tốc độ thanh toán nhanh
3. An toàn đối với nhà **xuất khẩu khi** thực hiện chuyển tiền ứng trước
4. Có lợi cho nhà **nhập khẩu khi** thực hiện chuyển tiền trả ngay hoặc trả chậm

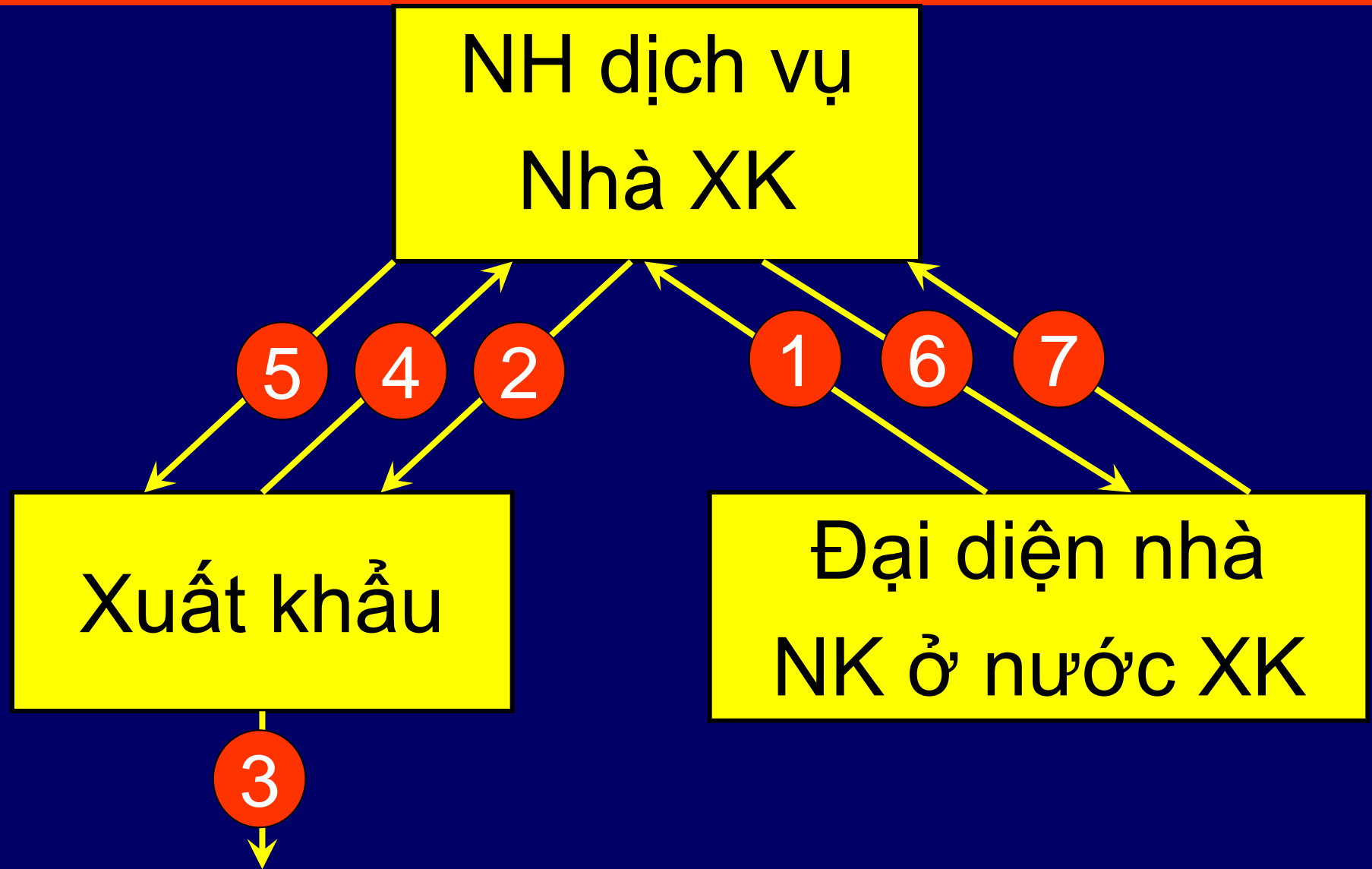
HẠN CHẾ CỦA PHƯƠNG THỨC THANH TOÁN CHUYỂN TIỀN

1. Không an toàn đối với người **nhập khẩu** khi thực hiện chuyển tiền ứng trước
2. Không an toàn đối với nhà **xuất khẩu** khi thực hiện chuyển tiền trả ngay hoặc trả chậm

KHUYẾN CÁO ÁP DỤNG PHƯƠNG THỨC THANH TOÁN CHUYỂN TIỀN

1. Áp dụng khi Hợp đồng trị giá nhỏ
2. Khi 2 bên mua bán là bạn hàng quen biết, có uy tín
3. Hai bên có thể không chế được nhau
4. Hai bên có quan hệ đặc biệt về tổ chức

**PHƯƠNG THỨC THANH TOÁN ĐỔI CHỨNG TỪ
TRẢ TIỀN NGAY
CAD - CASH AGAINST DOCUMENT**

MEMORANDUM (BIÊN BẢN GHI NHỚ)

1. Cam kết chuyển tiền để mở tài khoản ký quỹ (Trust Account)
2. Thời hạn thanh toán tiền
3. Các chứng từ - Document
4. Hoa hồng NH dịch vụ được hưởng

ƯU ĐIỂM CỦA PHƯƠNG THỨC CAD (2)

1. Xuất khẩu:

- Thanh toán an toàn
- Tốc độ thanh toán nhanh
- Dễ dàng thỏa thuận với người mua

ƯU ĐIỂM CỦA PHƯƠNG THỨC CAD (2)

2. Nhập khẩu:

- Nâng cao khả năng cạnh tranh trong mua hàng
- Kiểm soát chặt chẽ kết quả giao hàng hóa, giảm thiểu gian lận thương mại của người bán

HẠN CHẾ CỦA PHƯƠNG THỨC CAD

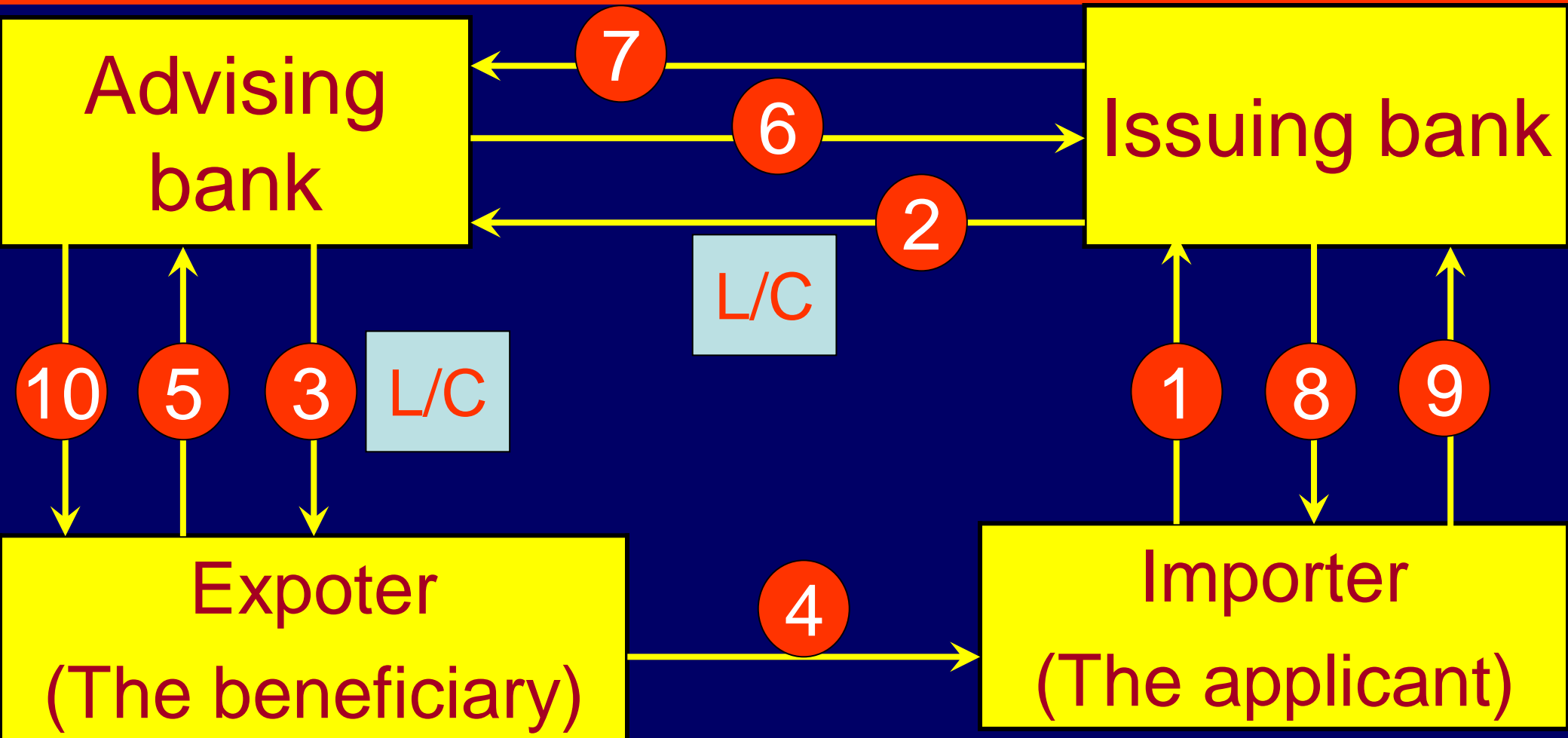
Đây là phương thức thanh toán tổn kém
đối với nhà **nhập khẩu**

Thường CAD chỉ áp dụng trong trường
hợp lợi thế thuộc về người bán (**xuất
khẩu**)

PHƯƠNG THỨC THANH TOÁN Tín dụng chứng từ - L/C

Là phương thức thanh toán mà một ngân hàng (issuing bank) theo yêu cầu của một khách hàng (the Applicant – buyer) **mở ra** 1 thư tín dụng (L/C – the letter of credit), trong thư **cam kết** với người thụ hưởng (Beneficiary – the seller) **sẽ thanh toán** tiền nếu người này thực hiện hợp **đầy đủ** nội dung quy định của L/C

QUY TRÌNH THANH TOÁN TÍN DỤNG CHỨNG TỪ

5. Các phương thức thanh toán Quốc tế đặc biệt khác

Phương thức thanh toán ghi sổ (Open Account)

Phương thức ghi sổ là phương thức thanh toán quốc tế, trong đó **nhà xuất khẩu** sau khi hoàn thành giao hàng thì **ghi Nợ tài khoản cho bên nhập khẩu** vào một cuốn sổ theo dõi và việc thanh toán các khoản nợ này được thực hiện thông thường theo định kì như đã thỏa thuận

Ưu điểm của phương thức TT ghi sổ

- **Đối với nhà nhập khẩu**
 - - Chưa phải trả tiền cho đến khi nhận được hàng hóa và chấp nhận hàng hóa.
 - - Giảm được áp lực tài chính do được thanh toán chậm.

Đối với nhà xuất khẩu

- Là phương thức bán hàng đơn giản, dễ thực hiện, chi phí thấp, thường được thực hiện giữa các đối tác không có sự hoài nghi về độ tín nhiệm và các rủi ro trong thanh toán không phát sinh.

Rủi ro trong thanh toán ghi sổ

- **Đối với nhà nhập khẩu**

Nhà xuất khẩu có thể không giao hàng, hoặc giao hàng không đúng thời gian, không đúng chủng loại và chất lượng.

- **Đối với nhà xuất khẩu**

- ☐ **Sau khi nhận hàng hóa, nhà nhập khẩu** có thể không thanh toán, hoặc không thể thanh toán, hoặc trì hoãn kéo dài thời gian thanh toán.

- ☐ **Nhà xuất khẩu khó kiểm soát** được hàng hóa một khi đã chuyển cho nhà nhập khẩu.

5. Các phương thức thanh toán Quốc tế đặc biệt khác

Phương thức thanh toán hàng đổi hàng (Barter)

Barter-là sự trao đổi hàng hóa, dịch vụ trực tiếp mà không cần sử dụng tiền hay bất kỳ quy đổi trung gian nào.

Trong thời kỳ khủng hoảng tiền tệ, Barter thường được thiết lập như một phương tiện để duy trì hoạt động buôn bán hàng hóa và dịch vụ cũng như duy trì hoạt động của một quốc gia. Điều này có thể xảy ra nếu tiền hiện vật không có sẵn hoặc nếu một quốc gia chứng kiến siêu lạm phát hoặc vòng xoáy giảm phát.

Vấn đề thanh toán với Nga trong TMQT giai đoạn hiện nay: 2022

- **1. Nga bị loại ra** khỏi hệ thống thanh toán SWIFT.
- **2. Châu Âu đóng cửa** bầu trời, đường bộ và đường biển với Nga
- **3. Nga bị đóng băng** tài sản bằng tiền tại các ngân hàng của các nước phương Tây.
- **4. Tài sản của Nga** ở nước ngoài bị phong tỏa và tịch thu

SWIFT là gì mà có người nói loại Nga khỏi
SWIFT là đòn chí mạng hơn cả ngừng nhập
khí đốt?

- **SWIFT** là tên viết tắt của Hiệp hội Viễn thông Tài chính Liên ngân hàng Toàn cầu (**Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication**) được thành lập cách đây hơn 35 năm tại Bỉ với 239 ngân hàng trên 15 nước tham gia ngay từ những ngày đầu thành lập. **Hiện nay, SWIFT** đã liên kết hơn **11.000** tổ chức tài chính trên **209 quốc gia** và vùng lãnh thổ.

Vai trò của SWIFT

- Chỉ riêng trong năm 2020, đã có khoảng **38 triệu giao dịch được thực hiện mỗi ngày** thông qua nền tảng **SWIFT**, trị giá lên hàng **nghìn tỷ USD**.

Đối phó của Nga

1. Từ năm 2014 Nga đã thiết lập hệ thống thanh toán riêng của mình có tên là SPFS. Theo ngân hàng trung ương Nga, **SPFS hiện có khoảng 400 thành viên. 20%** giao dịch chuyển tiền trong nước hiện được thực hiện thông qua SPFS

2. Hệ thống thanh toán liên ngân hàng xuyên biên giới mới ra đời của Trung Quốc có tên là CIPS cũng có thể là một giải pháp thay thế khi Nga bị loại khỏi SWIFT.

3. Nga cũng có thể phải **sử dụng đến tiền ảo**

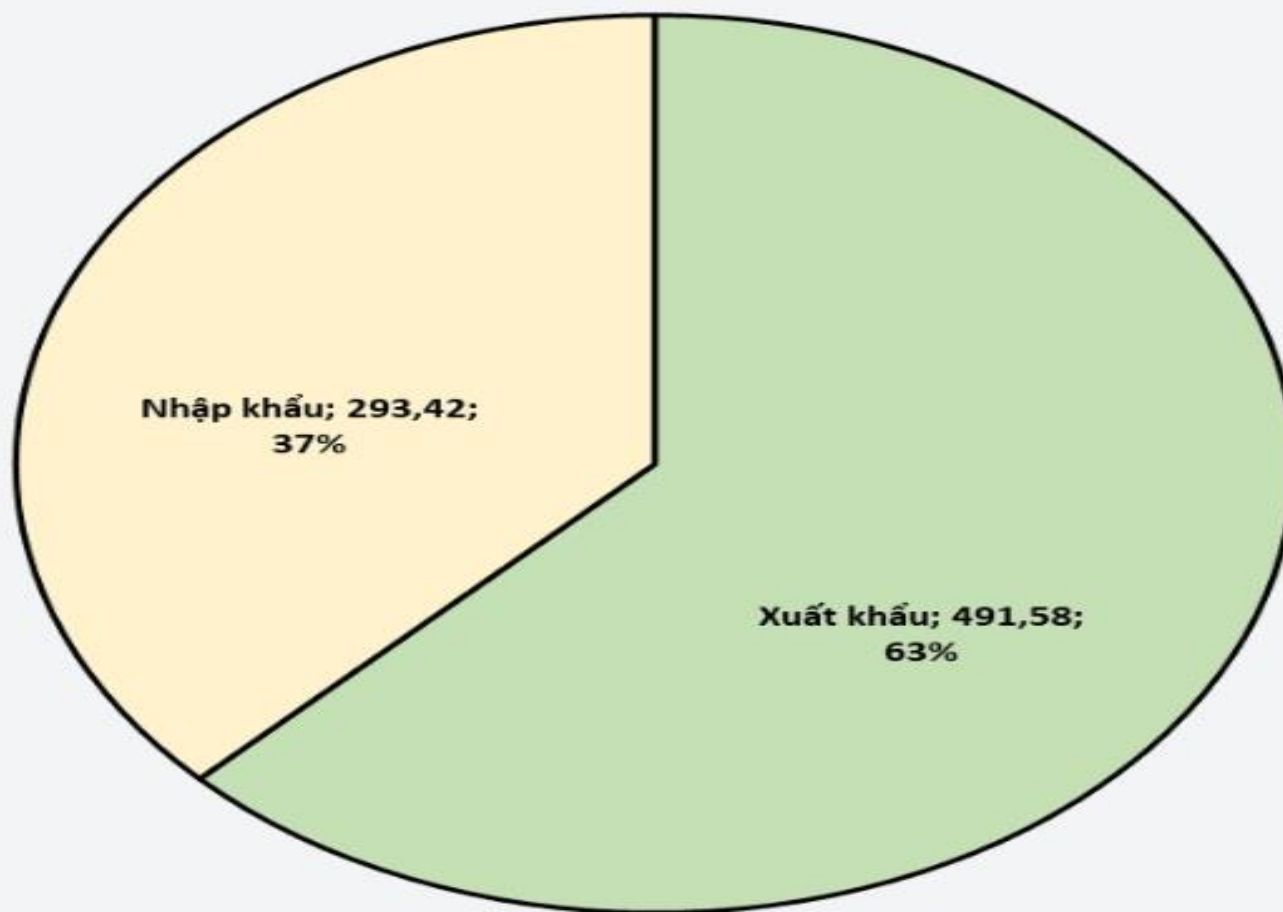
Giới thiệu vài nét về nước Nga

Là đất nước có DT lãnh thổ lớn nhất thế giới: 17.098.242 KM2; **Dân số : 145,8 tr. Người(2021)- Đứng thứ 9 TG**

**Kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của Nga năm 2021
lên tới 491,58 tỷ USD tăng 45,8% so với 12 tháng
năm 2020**

**KIM NGẠCH XUẤT NHẬP KHẨU CỦA NGA
NĂM 2021**

XK của Nga năm 2021

Nhóm hàng	Giá trị xuất khẩu năm 2021 (tỷ USD)	Tăng/giảm về giá trị so với năm 2020	Tăng/giảm về khối lượng so với năm 2020	Tỷ trọng XK
				2021
Nhiên liệu và năng lượng	314,43	58,52%	0,00%	63,73%
Kim loại và sản phẩm từ kim loại	68,82	50,00%	7,90%	7,90%
Các sản phẩm công nghiệp hóa chất	37,85	34,80%	0,60%	7,70%
Thực phẩm và nguyên liệu sản xuất	35,89	21,40%	-10,40%	7,30%
Máy móc thiết bị	32,44	29,90%	37,20%	7,50%
Gỗ, bột giấy và sản phẩm giấy	17,2	37,40%	-4,10%	3,50%

Nhập khẩu hàng chủ lực của Nga

Nhóm hàng	Giá trị nhập khẩu năm 2021 (tỷ USD)	Tăng/giảm về giá trị so với năm 2020	Tăng/giảm về khối lượng so với năm 2020	Tỷ trọng NK
				2021
Nhóm hàng máy móc thiết bị	144,36	30,80%	-	49,20%
Các sản phẩm công nghiệp hóa chất	78,34	26,70%	-	18,30%
Thực phẩm và nguyên liệu sản xuất	34,04	14,10%	4,40%	11,60%
Kim loại và sản phẩm từ kim loại	20,25	28,30%	5,00%	6,90%
Hàng dệt may và da giày	17,02	16,20%	11,50%	5,80%
Sản phẩm nhiên liệu và năng lượng	2,35	31,00%	-3,40%	0,80%

Tình hình thương mại VN-Nga

- **Xuất nhập khẩu giữa Việt Nam và Nga** trong năm 2021 **đạt 7,14 tỷ USD** tăng 25,9% so với năm 2020 và đứng thứ 21 trong số các đối tác thương mại chính của Nga.
- **Việt Nam là đối tác thương mại lớn nhất của Nga trong khu vực ASEAN** và là đối tác lớn thứ 5 trong các nền kinh tế APEC (sau Trung Quốc, Hoa Kỳ, Hàn Quốc và Nhật Bản).
- **Trong đó, kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của Nga sang Việt Nam đạt 2,24 tỷ USD** tăng 38,3% (đứng thứ 39 trong số các đối tác thương mại của Nga);
- **Kim ngạch nhập khẩu từ Việt Nam đạt 4,89 tỷ USD**, tăng 20,9% so với năm 2020 (đứng thứ 12 trong các đối tác nhập khẩu chính của Nga). **Việt Nam xuất siêu sang Nga 2,65 tỷ USD trong năm 2021.**

Khuyến cáo các DN XK; NK

Giai đoạn 1: Cuộc chiến tranh Nga –Ucraina còn tiếp diễn

Khuyến cáo: Tìm thị trường khác thay thế, chờ đợi; Tiếp tục duy trì liên hệ với các đối tác

Giai đoạn 2: Hậu chiến tranh: (1) KFT; (2) Thanh toán ghi sổ; (3) Barter

Khuyến cáo với các DN XNK VN

- Đối với các đơn hàng trị giá nhỏ, DN có thể thanh toán qua **kênh thanh toán KFT do NH Ngoại thương Nga (VTB) xây dựng.**
- **Đến nay, qua 5 năm triển khai, hệ thống KFT** đã hoạt động ổn định, an toàn, thông suốt, **có khả năng phục vụ tốt cho hoạt động thanh toán song phương giữa 2 nước, nhưng với quy mô kinh doanh nhỏ**

Cám ơn sự chú ý của các bạn

